

Examensarbete i fördjupningsämnet informatik

13 högskolepoäng, avancerad nivå

Kandidatuppsats

Tvingad implementering av digital undervisning

*Forced implementation of digital teaching and
learning*

Rickard Malmgren

Fredrik Malmgren

Informatik

Kandidatnivå

13 hp

Vt2020

Handledare: Gion Koch Svedberg

Abstract

How is learning affected by a forced implementation of digital education? This study is about examining how the conditions for achieving high quality in teaching are affected by a forced implementation of digital teaching, from the perspective of students and teachers. The purpose of this study is to investigate the situation of a forced implementation at Malmö University. By using interviews as a method, we will find out how such a situation is experienced by compiling teachers and students opinions.

The interviewees have stated that the contact between the teacher and the students is an important part of teaching that can be affected in different ways. Among other things, this can lead to a decrease in motivation and commitment. Examinations and a lot of stress in the daily work can lead to not having the time to adapt the normal teaching to the digital, which can lead to students not understanding.

This does not mean that it is not possible to have a digital education at Malmö University, but only that you need time to prepare and adapt the education to the systems and platforms that exist.

Keywords: Zoom, Canvas, digital teaching

Abstrakt

Hur påverkas inläringen av en tvingad implementering av digital utbildning? Studien handlar om att undersöka hur förutsättningar påverkas för att uppnå hög kvalitet i undervisningen av en tvingad implementation av digital undervisning ur studenternas och lärarnas synvinkel. Syftet med denna studie är att undersöka situationen vid en tvingad implementering på Malmö universitet. Med hjälp av intervju som metod ska vi ta reda på hur en sådan situation upplevs genom att sammanställa lärare och studenters åsikter.

Intervjuerna har tagit fram att kontakten mellan lärare och studenterna är en viktig del i undervisningen som kan påverkas på olika sätt. Bland annat kan detta leda till att motivationen och engagemanget försämras. Examinande moment och mycket stress i arbetet leder till att man inte hinner anpassa undervisningen till det digitala, vilket kan leda till att studenter inte förstår.

Detta betyder dock inte att det inte går att ha en digital undervisning på Malmö Universitet utan bara att man behöver tid för att förbereda och anpassa utbildningen till de system och plattformar som finns.

Nyckelord: Zoom, Canvas, digital undervisning

Innehållsförteckning

1. Inledning	s. 1
1.1 Bakgrund.....	s. 1
1.2 Problemformulering	s. 4
1.3 Forskningsfråga	s. 4
1.4 Syfte/mål med arbetet	s. 4
1.5 Utgångspunkter för studien- litteratur, modeller, perspektiv	s. 5
1.5.1 Konstruktiv länkning	s. 5
1.5.2 Ramsdens teori	s. 5
1.5.3 Zoom	s. 6
1.5.4 Canvas	s. 6
1.5.5 Riskanalys- Miniriskmetoden	s. 7
2. Metod	s. 7
2.1 Kvalitativa intervjuer.....	s. 7
2.2 Utgångspunkter	s. 8
2.3 Datainsamling	s. 8
2.4 Skapandet av frågor	s. 8
2.5 Urval och presentation av intervjupersoner	s. 12
2.6 Genomförandet av intervjuerna	s. 13
2.7 Forskningsetiska principer	s. 13
2.8 Avgränsningar	s. 14
3. Resultat	s. 14
3.1 Intervjuer med lärare	s. 14
3.2 Intervjuer med studenter	s. 18
3.3 Riskanalys- Miniriskmetoden	s. 20
4. Analys	s. 21
5. Diskussion & Slutsats	s. 29
Litteraturförteckning	s. 32

1. Inledning

I dagens samhälle är vi som privatpersoner, företagare och verksamheter omringade av teknik på många olika sätt. En del av oss klarar sig bra utan teknik, men för de flesta är teknik en viktig del i vår vardag som gör det möjligt för oss att kommunicera med varandra, arbeta och fungera. Tekniken idag gör det möjligt för oss att prata med varandra utan att behöva vara fysiskt närvarande. Vi kan idag sköta våra dagliga sysslor som exempelvis köpa mat och betala räkningarna med några knapptryck i mobilen. Digitaliseringen har under de senare åren utvecklats väldigt snabbt och intensivt. Denna snabba utveckling av informations- och kommunikationsteknik som har resulterat i nya sätt att kommunicera över tid och rum har även influerat den akademiska delen av samhället vilket betyder att vi även kan undervisa på sätt som gör det möjligt för oss att inte vara beroende av de fysiska klassrummen (Lindblom, Taylor, Rambusch, & Svensson, 2011). Det finns många olika slags internet-baserade lärarplattformar som gör det möjligt för lärare och studenter att kommunicera med varandra utan att behöva träffas fysiskt.

Eftersom digitala verktyg och distansutbildningar är något som finns och används i svenska lärosäte är det viktigt att belysa de utmaningar och möjligheter denna tekniken medför. Att använda sig av digitala hjälpmedel kan låta enkelt och bra men kan dessutom vara kostsamt och kan komma att ställa höga krav på den kompetens läraren bör ha för att kunna utnyttja det digitala på rätt sätt.

I vårt examensarbete vill vi få en djupare förståelse för de svårigheter som tillkommer med en tvingad implementation av digital undervisning. Vi vill förstå hur högskolor och universitet ska anpassa sin pedagogik från den traditionella campusundervisningen till de digitala plattformarna och distansutbildningarna samtidigt som man behåller den höga kvaliteten på undervisningen.

1.1 Bakgrund

Enligt Universitetskanslersämbetet (2017) är det många universitet som ser stora möjligheter med distansutbildningar och digitala hjälpmedel. Exempelvis kan universitet tilltala en större målgrupp genom att ha majoriteten av utbildningen på distans. Personer som bor på platser i landet där det är svårt att ta sig till universitetet eller har andra typer av komplikationer som gör att det blir svårt att fysiskt vara på plats, gynnas avsevärt av distansutbildningar. På det här viset behöver människor inte flytta för att kunna få en högre utbildning. Enligt Universitetskanslersämbetet (2017) ger detta inte bara möjlighet för personer som bor på fel plats att få en utbildning utan det ger även möjlighet för att kunna nå ut till målgrupper internationellt. Detta gör att man inte längre behöver begränsa sig nationellt utan kan erbjuda studenter i andra länder utbildning men även utöka samarbeten mellan olika universitet i olika länder.

Men hur reagerar universiteten på situationer som inte går att kontrollera? Situationer som innebär en nedstängning av universitetens fysiska lokaler och utrymmen. Det finns situationer

i samhället som kan leda till att universitet tvingas stängas ner. Ett sådant exempel kan vara ett epidemiutbrott av ett virus. Just detta exempel är något som har haft en enorm påverkan på världen, likaså Sverige. Under slutet av år 2019 och början på 2020 utbröt ett virus i Kina med namnet Covid-19, vilket har lett till en enorm spridning i världen där Sverige har varit ett av de drabbade länderna. För att minimera risken för spridning stänger många universitet ner sina lokaler och försöker föra undervisningen digitalt. Detta kan innebära att universitet inte hinner planera och anpassa utbildningen till det digitala.

I en amerikansk studie (Hiltz, 2006) tas det reda på hur studenter påverkas av ett virtuellt klassrum. Frågan som lyfts fram är om det är möjligt att bygga ett "virtuellt klassrum och om ett datormedierat kommunikationssystem användas för att skapa en elektronisk analog av de kommunikationsformer som vanligtvis förekommer i ett klassrum. Kursen som studenterna tar är alltså baserad på ett virtuellt klassrum och inga fysiska träffar. Studiens resultat efter en lång forskningsperiod visar att ett virtuellt klassrum kan vara lämpligt för vissa typer av studenter, kursmaterial och lärare. Hiltz (2006) menar på att interaktionen skiljer sig när man använder sig av ett informationstekniskt hjälpmedel, vilket till och med kan vara ett bättre sätt att kommunicera på inom klassen om man använder det på ett bra sätt jämfört med det fysiska klassrummet.

Det fanns många studenter som tyckte att det virtuella klassrummet var en bra idé och att upplevelsen varit bra. Studenterna kände att det virtuella klassrummet ger större möjlighet för kommunikation mellan studenter och lärare. En del tyckte att upplevelsen var sämre, då man föredrog face-to-face i ett vanligt klassrum då kontakten försvann en aning (Hiltz, 2006).

En skillnad som studien tog upp var tiden att lära känna det virtuella klassrummet. Normalt sätt i ett fysiskt klassrum behöver studenterna ingen tid för att lära sig hur saker och ting fungerar. Finns det frågor så räcker studenterna upp handen, studenterna tar anteckningar av det lärarna skriver på tavlan och man deltar i diskussioner när läraren bjuder in för det. När det då gäller det virtuella klassrummet tog det olika tid för studenterna att göra sig bekanta med klassrummet och alla dess funktioner. Studien menar på att studenter behöver två veckors tid för att lära sig de funktioner som finns i det virtuella klassrummet innan man sätter igång med föreläsningar och andra viktiga moment.

Hiltz (2006) menar på att informationsteknologi har stor potential för undervisning och träning av samhället, och kommer förmodligen att vara en viktig drivkraft under de kommande årtiondena. Det finns mycket att utforska och lära sig om vad informationsteknologi har för påverkningar på utbildning. Det är dock viktigt att använda teknologi för att skapa nya mer effektiva och intressanta sätt att lära ut istället för att enbart försöka kopiera och föra över den traditionella undervisningen i fysiska lokaler till det digitala (Hiltz, 2006).

Neil Selwyn vid fakulteten för lärande vid det Australienska universitetet Monash i Melbourne har undersökt hur verkligheten i studenternas engagemang med digital teknik ser ut. Studien tar fram fyra problem som studenterna på de två universiteterna upplevt och varit med om. Studien visar på att de digitala lösningarna och informationssystemen som behövs för att en

digital undervisning ska fungera inte finns där och detta konstaterar respondenterna (Selwyn, 2016).

Undersökningen har genomförts på två australienska universitet och haft en grundval på 1658 forskarstuderande. Denna undersökningen har resulterat i en annan verklighet som innan kanske inte uppfattats. Studien presenterar de digitala teknologierna som visade sig vara särskilt ohjälpsamma under sina universitetsstudier. Första problemet som togs upp i studien var faktumet att digitala tekniker upplevs som en distraktion när studenter ska plugga. Problemet beskrivs som ett generellt sidospår och en förhalning. Det är lätt för studenterna att hamna på ett sidospår och kolla Youtube eller annat nöje. De blir att man skjuter upp sitt pluggande för att ägna sig åt att kolla film istället. Många studenter erkänner att de misslyckats med att studera effektivt på grund av detta. Respondenterna var medvetna om att de digitala enheter som erbjöd resulterar i konstant tillgång till distraktion och att detta inte nödvändigtvis främjar engagemang i akademiskt arbete. Respondenterna tar även upp att Facebook och andra sociala medier är förmodligen svårast att ignorera i mitten av en föreläsning när lusten att göra något annat än att uppmärksamma griper dig (Selwyn, 2016).

Ett annat problem som respondenterna lyfte fram var störningar som uppstod. Detta rörde sig allt från internetanslutning till vanliga problem med batteriladdning, radering av filer eller liknande. Många av dessa tekniska fel berodde på organisatoriska brister. Till exempel tog studenterna upp störningar som regelbundet upplevde handlade om ofullständig video och ljudfångst av föreläsningar och misslyckad online streaming av föreläsningar. Som studien framställer det så beskrivs benägenheten för att misslyckas med teknik som ett konstant hot mot studenternas akademiska engagemang. I studien framkommer det att dessa störningar var ofta förknippade med teknisk olycka eller inkompetens hos lärare och handledare. Enligt respondenterna fanns det lärare som inte visste hur de skulle använda tekniken (Selwyn, 2016).

Det tredje problemet enligt Selwyn (2016) är faktumet att det är fysiskt ansträngande att behöva bära runt på en dator hela tiden men även att det är anstränga för studenternas ögon då all läsning sker från datorskärmen. Många studenter blir ofta trötta eller liknande när de sitter och tittar på sin datorskärm i flera timmar och menar på att denna aktivitet är dålig för deras hjärthälsa, ögon hälsa och mentalhälsa, som alla påverkar min studie på universitetet. Enkäten som studien är baserad på visar även att deras arbete som görs online tar mycket längre tid än deras arbete som är baserat offline. Detta är på grund av faktorer så som anteckningar på bärbara datorer och surfplattor men även svårigheterna med informationshämtning från universitetssystemen. I dessa fall beskrivs digital teknik som ett hinder för studenterna. Enligt respondenterna identifierades båda universitetens informationssystem som återkommande svårigheter. De digitala informationssystemen är svåra att använda enligt respondenterna och det blir en röra av allt.

Det fjärde problemet som uppmärksammades i studien var vikten av hur det digitala används i undervisningen. Studenter hade mycket erfarenheter av att lärare scannat papper som de sedan tagit med i sina presentationer vilket försämrar kvaliteten av bilderna. Detta gör det svårt för studenter att förstå då man inte kan se allt. Det fanns även många lärare som bara kopierade

material som de sedan tog med presentationerna. Selwyn (2016) menar på att detta försämrar kontakten med lärarna då de inte engagerar studenterna i undervisningen.

1.2 Problemformulering

I studierna av Hiltz (2006) och Selwyn (2016) ses vilka problem en digital undervisning kan få i samband med en tvingad implementation av digital undervisning som kan bidra till komplikationer som tagits upp i dessa studier. Detta i samband med en tvingad implementation av digital undervisning kan bidra till komplikationer som tagits upp i dessa studier.

Enligt Universitetskanslersämbetet (2017) är det inte tillräckligt att enbart föra över sin traditionella campusundervisning genom en teknisk lösning för att säkerställa att undervisningen håller en god kvalitet på högskolenivå. Många lärosäten har idag identifierat detta problem och utför strategiskt arbete för hur universitet och högskolor ska arbeta med distansutbildning på bästa sätt. Diskussionen kring införandet av distansundervisning på högskolor som följd av Covid-19 visar dock delvis på en okunskap om hur övergången från en traditionell undervisning till digital distansundervisningen påverkar studenterna och lärarna. Det verkar finnas en övertro i de tekniska möjligheterna som speglar sig i ett pedagogiskt synsätt att de digitala verktygen ska bli undervisningens framtid.

Vid en implementation av digital undervisning räcker det inte enbart med att förstå hur utvecklingen av dyra informationssystem kan vara ett hinder, eller hur rätt kompetens hos läraren är ett krav som behöver uppnås för att säkerställa god kvalitet på undervisningen. För att kunna förstå påverkan av digitaliseringen på kvalitet i högre utbildning, behövs också en analys av hur själva förutsättningarna för att kunna uppnå kvalitet i utbildningen påverkas av digitaliseringen.

1.3 Forskningsfråga

- Hur påverkas förutsättningar för att uppnå hög kvalitet i undervisningen av en tvingad implementation av digital undervisning ur studenternas och lärarnas perspektiv.
- Hur ser en konsekvensanalys och en riskbedömning ut för övergången till digital undervisning ur studenternas och lärarnas perspektiv.

1.4 Syfte/mål med arbetet

Vårt syfte är att med detta arbete undersöka situationen vid en tvingad implementering på Malmö universitet. Utifrån teorin om de förutsättningarna för en hög kvalitet i högre utbildning ska vi bedöma dess villkor vid en tvingad implementering av digital undervisning. Med hjälp av intervju som metod ska vi ta reda på hur en sådan situation upplevs genom att sammanställa lärare och studenters åsikter och erfarenheter. För att detta arbete ska vara användbart för högskolor och universitet vid en liknande situation i framtiden kommer vi sammanfatta teorin

och empirin till en konsekvensanalys och riskbedömning som då kan ligga till underlag vid sådana situationer.

1.5 Utgångspunkter för studien- litteratur, modeller, perspektiv

1.5.1 Konstruktiv länkning

Vi kommer även att utgå från begreppet konstruktiv länkning i vår analys. Konstruktiv länkning är ett begrepp som John Biggs förespråkar om. Detta begrepp kommer från en portföljbedömning som grundar sig i att studenterna ska ge någon typ av bevis på deras inläring eller hur de uppnådde inlärningsresultat av ämnet. Huvudsaken i resultatbaserat lärande och undervisning är att studenterna är skyldiga till att upptäcka och reflektera över sina erfarenheter och upptäcka vad som utgör bevis för deras inläring. På så sätt använde de inlärningsaktiviteter för att konstruera sin egen kunskap och uppnå det önskade lärandemålet (Kinash & Knight, 2013).

1.5.2 Ramsdens teori

Paul Ramsden har i sin bok "Learning to Teach in Higher Education" sammanfattat sin forskning om vad bra lärare gör som leder till en effektiv inläring hos studenterna (Ramsden, 2002). Ramsden tar upp olika faktorer som gör undervisningen effektiv samt vilka egenskaper som kännetecknas av detta och utformar sex principer som utgör en effektiv undervisning (Ramsden, 2002). Studenternas inlärningsprocess är det centrala vilket lärarna bör stödja.

Princip 1: Interest and explanation

Den första principen förklarar att studenter presterar bättre när de är intresserade av ämnet. Ramsden uttrycker sig själv om att när vi finner intresse för något så gillar vi att jobba med det mer men även att vi på något sätt kan äga det och använda det för att förstå vår omvärld. Detta understryker vikten av att skapa ett intresse kring ämnet. Detta gör att studenter kommer att uppskatta och finna mer glädje av att arbeta med det och på något sätt skapa en mening med att lära sig. Tillsammans med behovet av att fastställa relevansen av innehåll, måste lärare skapa förklaringar som gör det möjligt för studenterna att förstå materialet. Det handlar om att veta att studenterna förstår och kan skapa kopplingar mellan vad som är känt och det som är nytt för dem.

Princip 2: Concern and respect for students and student learning

Den andra principen handlar huvudsakligen om studenter och lärarens hänsyn till dem. Ramsden tar då upp att det finns olika egenskaper som kännetecknar en dålig undervisning samt en god undervisning. En dålig undervisning kan utmärkas i en ren brist på lärarens intresse och medkänsla för studenter och studenters lärande. Detta leder i sin tur till att det ämne som undervisas framstår som mer krävande än vad det faktiskt är. God undervisning däremot har inget att göra med att göra det svårt av något slag eller att skrämna studenter. Det grundar sig i att visa välvillighet och ödmjukhet. En lärare med välvillighet och ödmjukhet försöker alltid hjälpa studenterna att uppmuntrar dem att prova saker och ting och lyckas. Ramsden skriver även om hur Aristoteles uttryckte sig om lärandet. Den grekiska filosofen menade på att generositet är den rätta vägen att gå. Att vara generös och visa ödmjukhet slutar sällan i tragedi eller att någon student skadas (Ramsden, 2002).

Princip 3: Appropriate assessment and feedback

Denna princip handlar om att använda bedömningstekniker för att få studenterna att demonstrera sina kunskaper på det material som finns. Ramsden (2002) menar på att frågorna ska ställas på ett sådant sätt som kräver bevis för förståelse. Studenten ska motiveras av den insats de gjort vilket är viktigt att tänka på när läraren ger feedback (Ramsden, 2002).

Princip 4: Clear goals and intellectual challenge

Princip fyra går in på hur en effektiv lärare bör vara. I litteraturen framkommer det att en effektiv lärare sätter höga standarder för elever men även formulerar tydliga mål. Detta för att studenterna ska veta vad de ska lära sig och vad de förväntas göra (Ramsden, 2002).

Princip 5: Independence, control and active engagement

Princip fem handlar om oberoende, kontroll och aktivt engagemang. Ramsden (2002) menar att en bra lärare skapar inlärningsuppgifter som passar elevens förståelsenivå. En bra lärare ska även känna igen unika individer och dess lärande och motstå att införa en så kallad massproduktion som då behandlar studenter precis som att alla var exakt samma (Ramsden, 2002)

Princip 6: Learning from students

När Ramsden förklarar princip 6 så menar han att man som lärare ska se förhållandet mellan undervisning, lärande och innehåll som problematiskt, osäkert och relativt. En lärare ska kontinuerligt försöka ta reda på hur undervisning påverkar lärandet. En lärare ska lära sig av studenterna och kunna anpassa och ändra undervisningen för att undervisningen ska bli mer effektiv. Det gäller för läraren att skapa tillfällen för att prata med studenterna för att sedan kunna studera deras inlärningsprocess. Enligt Ramsden (2002) kan vi inte ändra vår förståelse för något om vi inte först lägger ned tid och anstränger oss.

1.5.3 Zoom

Zoom grundades 2011 för att hjälpa företag och organisationer att sammanföra sina team i en friktionsfri miljö som de själva uttrycker sig för att få mer gjort. Plattformen erbjuder modern företagskommunikation med en enkel, pålitlig molnplattform för video- och ljudkonferenser, samarbete, chat och webbseminarier på flera olika enheter såsom stationär dator, mobiltelefon m.m. Zoom Rooms är den ursprungliga mjukvarubaserade konferensrums lösning som används runt om i världen i olika styrelser, konferenser och utbildningsrum samt verkställande kontor och klassrum (Zoom, 2020)

1.5.4 Canvas

Detta är en lärarplattform som består av olika kursrum. Det skulle kunna beskrivas som ett virtuellt klassrum som är ett komplement till traditionell salsundervisning. Här kan lärare dela med sig av material som exempelvis länkar, artiklar och andra viktiga delar för undervisningen. På canvas kan du även lämna in arbeten och göra prov (SLU, 2020).

1.5.5 Riskanalys- Miniriskmetoden

Miniriskmetoden är en riskanalys som tar upp risker med ett projekt eller ny implementation av något slag. Sedan ska det uppskattas vad sannolikheten är för att risken ska inträffa på en skala mellan 1-6. På denna skala innebär en lägre siffra att det är mindre sannolikt att risken ska inträffa. En högre siffra innebär att sannolikheten att risken ska inträffa är stor. Dessa siffror sätts utifrån hur många av Paul Ramsdens principer som påverkas av den identifierade risken. Sedan divideras denna siffra med antalet principer (6) för att då få fram det slutgiltiga riskvärdet. Detta används för att bygga upp en riskåtgärd för de risker som identifierats inom ett projekt eller implementation (Hallin & Gustavsson, 2015).

2. Metod

2.1 Kvalitativa intervjuer

För att vi skulle kunna ta reda på hur undervisningen påverkas av en tvingad implementering av distansundervisning valde vi att basera studien på kvalitativa intervjuer. Varför vi valde att använda oss av en kvalitativ metod istället för en kvantitativ var för att studien krävde relativt djupa och utvecklade svar vilket hade blivit svårt i en enkätundersökning.

Universitetskanslersämbetet (2017) menar på att de informationssystem som behövs kan vara kostsamma men att det även kan finnas problematik när det handlar om hur campusundervisning ska anpassa till det digitala. Med hjälp av Ramsdens principer om en effektiv undervisning i högre utbildning och John Biggs konstruktiva länkning får studien rätt verktyg för att kunna analysera de svar som erhålls av de intervjuer som utförts på ett bra sätt. Med hjälp av miniriskmetoden som är en risk och konsekvensanalys kan vi då ta fram de risker som finns och hur stor påverkan de har för att skapa ett underlag som högskolor och universitet kan ha nytta av i framtiden.

Vi har tagit stöd från Denscombe (2018) som menar på att bästa utdelning för forskningsprojektet får man genom att utforska komplexa men även subtila fenomen. Detta inkluderar åsikter, uppfattningar, känslor samt erfarenheter där forskningsprojektets syfte att förstå respondenterna på ett bättre djup istället för att enbart redovisa dem i enstaka ord. Komplexa frågor som fokuserar på mer komplicerade saker som kräver en högre förståelse men även privilegierad information, där möjligheten finns att tala med nyckelpersoner som då kan ge värdefulla insikter i form av erfarenhet samt kunskaper.

I detta arbetet kommer vi basera våra intervjuer enligt en semistrukturerad intervju då Denscombe (2018) menar på att detta innebär att vi har färdiga huvudfrågor om ämnet som ska besvaras. Detta innebär att respondenterna har en viss flexibilitet som tillåter de att utveckla idéer och tala utförligt om de ämnen som vi färdigställt. Det är meningen att de frågor vi ställer ska vara öppna för att respondenterna ska kunna utveckla sina synpunkter.

2.2 Utgångspunkter

Förutom den teori som nämnts i inledningen är den viktigaste utgångspunkten den rådande situationen gällande utbrottet av coronaviruset covid-19 som påverkat samhället i den utsträckningen att universitet och andra verksamheter kan stängas ner med omedelbar verkan. Nedstängningen har ställt krav på universiteten då lärare har tvingats anpassa undervisningen till digital undervisning. Eftersom Malmö Universitet har stängt ned sina lokaler har vi valt att utnyttja den situationen för att göra vår studie (Malmö Universitet, 2020). Nedstängningen kan komma att skilja sig lite från en frivillig implementation av digital undervisning i den mån att man kan tänka sig ha mer tid för planering av hur implementationen ska gå till vid en frivillig. Det är utifrån denna situation som vi hoppas ta fram material som kan beskriva hur lärare och studenter ser på saken för att i framtiden kunna förebygga eventuella svårigheter. Med det sagt är lärarna och studenterna som studien baseras på en viktig förutsättning och utgångspunkt för att kunna utföra studien.

2.3 Datainsamling

Intervjuerna var av semistrukturerad form då det fanns fastställda intervjufrågor som sedan kompletterades med följdfrågor. Det fanns även möjlighet för respondenten att framföra egna synpunkter eller perspektiv som inte täcktes av de frågor som hade ställts. Detta gav möjlighet för ytterligare kunskap för ämnet. De respondenter som intervjuades hade koppling till Malmö universitet. Respondenterna var lärare och studenter vilket representera två olika delar av universitetets verksamhet. Syftet med den rollfördelning som fanns var att kunna få en större bild med hjälp av olika perspektiv och på så sätt skapa bättre förståelse för hur digitaliseringen har sina verkningar.

De frågor som ställdes var öppna frågor där respondenten förväntades att uttrycka sig fritt och öppet om den rådande situationen. De frågor som ställdes till studenter var inte samma som de som lärarna fick ta del utav, då tanken var att studien ska föra samman två olika perspektiv från två olika delar i universitetets verksamhetsområden. Efter ett godkännande från respondenten spelades intervjun in för att göra intervjuerna mer effektiva och för att kunna ta vara på informationen på bästa sätt. Målet var att kunna intervjua minst fem lärare och fem studenter, men högst tio vardera för att inte riskera att ta in för mycket material som sedan blir svårt att sammanställa inom rimliga tidsramar. Det slutade med att det intervjuades fem studenter och fem lärare.

Under intervjuerna spelades ljudet in samtidigt som det antecknades en del. Detta gav möjlighet för en mer personlig kontakt då inte lika mycket fokus hamnade på att skriva ner varje ord, samtidigt som det skapar möjligheten att kunna gå tillbaka vid ett senare tillfälle för att inte gå miste om information vid sammanställning av materialet.

2.4 Skapandet av frågor

När frågorna skrevs fanns det två centrala delar i fokus. Det första var givetvis forskningsfrågorna. De frågor som skrevs försökte vi alltid att spegla tillbaka på forskningsfrågan och syftet med studien vilket är att undersöka situationen vid en tvingad

implementering på Malmö universitet. Den andra centrala delen var de sex principer som Ramsden (2002) förespråkar för, vilket beskriver förutsättningarna för att kunna uppnå hög kvalitet i högre utbildning. Genom att använda sig av dessa principer skapas det frågor som har teoretisk grund. Detta ansåg vi vara bra då det visar på att frågorna är relevanta. Antalet frågor var även viktigt att tänka på. Eftersom intervjuerna skulle vara öppna ville vi inte ha för många frågor utan istället kunna ge rum för följdfrågor vilket gav en mer djupgående diskussion.

Fråga 1, lärare: Hur länge har du undervisat och vilket ämne undervisar du i?

Första frågan som vi framförde till våra respondenter kopplar vi inte till någon teoretisk bakgrund, utan är en fråga med syfte att förstå lärarens bakgrund för att skapa oss en bild på hur dessa omständigheter kan komma att påverka lärarens svar och därmed vår analys.

Fråga 2, lärare: Hur teknisk anser du dig själv att vara när det gäller canvas eller liknande plattform?

Detta står inte direkt i relation till teorin utan svaret på denna fråga kan komma att visa på huruvida lärarens tekniska förmåga möjligtvis kan ställas i relation till hur intresserad läraren är av dessa plattformar. Detta är något som Ramsden (2002) tar upp i sin första princip som handlar om att studenterna studerar bättre när de är intresserade av det. Detta kan eventuellt betyda att en lärare som är tekniskt kunnig och kan hantera dessa plattformar på ett bra sätt har även förmågan att skapa en undervisning som väcker ett större intresse hos studenterna. Detta är något som kommer att analyseras med hjälp av intervjuerna.

Fråga 3, lärare: Hur har din undervisning och arbete förändrats givet de förutsättningarna som finns?

Ramsden (2002) menar på att en dålig undervisning kan utmärkas i ren brist på intresse samt medkänsla för studenternas lärande. Vårt syfte med denna fråga var att undersöka om lärarna upplever sitt arbete mer stressigt och allmänt svårare nu i dessa tider vid en digital undervisning. De förutsättningar som vi har inför oss nu kan vara en faktor till att lärarens intresse för att undervisa studenterna påverkas men även att den digitala undervisningen inte fungerar.

Fråga 4, lärare: Vilka svårigheter finns det med att enbart undervisa digitalt?

Fråga fyra ställdes med syfte att reflektera över Ramsdens (2002) femte princip som handlar om oberoende, kontroll och aktivt engagemang. Då en tvingad implementation av en digital undervisning innebär att studenter befinner sig på andra platser än skollokaler. Läraren måste då anpassa sitt undervisande samt inlärningsuppgifter så att det passar studenterna på distans. Vi vill då ta reda på om en tvingad implementering av digital undervisning skapar svårigheter när det kommer till att anpassa undervisning och inlärningsuppgifter som gör att det inte fungerar och då enligt Ramsden förklaras som en dålig undervisning.

Fråga 5, lärare: Hur/vad gör skolan för att hjälpa er lärare och vad bör skolan tänka på i framtiden vid situationer som denna?

Denna fråga syftar att ta upp delar som är viktiga för undervisningen och vad skolan gör för att kunna behålla dessa delar trots att undervisningsformen ändras. Detta kan ytterligare med hjälp av de svar erhålls från intervjuerna kopplas till Ramsdens (2002) principer för att se ifall det finns delar som stämmer överens med dessa principer och om det finns delar som påverkas negativt av detta. Frågan hoppas belysa vad som är viktigt och hur detta ska hanteras i framtiden vid en sådan situation.

Fråga 6, lärare: Hur påverkar detta examinationerna?

Frågan står i relation med princip sex där Ramsden (2002) menar på att en lärare ska lära sig av studenterna och anpassa undervisningen för att undervisningen ska bli effektiv. En tvingad implementation av digital undervisning kan påverka hur lärarna anpassar sin undervisning och det kan vara svårare för lärarna att hinna lära sig utav studenterna. Ramsdens princip 4 som menar på att en effektiv lärare sätter höga standarder för elever men även formulerar tydliga mål går också att koppla till denna fråga. Detta för att studenterna ska veta vad de ska lära sig och vad de förväntas göra. John Biggs tar även upp detta i begreppet konstruktiv länkning som grundar sig i att det finns en balans mellan examination, kursinnehåll och lärandemål. Vilket innebär att om examination behöver ändras så kan det rubba denna balans som finns men framförallt som behövs.

Fråga 7, lärare: Hur påverkas kvaliteten på undervisningen?

Fråga sju ställde vi med ett syfte att få en allmän bild av hur lärarna tycker att kvaliteten på undervisningen har förändrats och varför. Detta är en faktor som skulle kunna sättas i relation till Ramsdens (2002) fjärde princip som handlar om att sätta tydliga mål och höga standarder för att vara en bra lärare. Vi kan även koppla detta till John Biggs och hans konstruktiv länkning. Detta grundar sig i att studenterna ska ge någon typ av bevis på deras inläring eller hur de uppnådde inlärningsresultat av ämnet. Huvudfokuset i resultatbaserat lärande och undervisning är att studenterna har en skyldighet att upptäcka och reflektera över sina erfarenheter och upptäcka vad som utgör bevis för deras inläring. Detta kan då eventuellt vara svårare nu när vi står inför en tvingad implementering och frågan som vi då formar utifrån detta är om kvaliteten påverkas.

Fråga 8, lärare: Hur gör läraren för att förmedla engagemang och intresse för ämnet till studenterna?

Fråga åtta kan kopplas till flera olika av Ramsdens principer men främst ett och två. Det handlar om hur mycket intresse en lärare ger till sina studenter och som vidare framkommer i Ramsden (2002) är intresset, välviljan och ödmjukheten några av de viktigaste personlighetsdragen som en lärare kan ha. Att visa intresse just nu i dessa svåra tider är viktigt för studenterna då mycket av arbetet nu kräver självdisciplin och motivation när studenten helt plötsligt sitter helt ensam hemma istället för att vara med klassen i universitetslokalerna.

Fråga 1, student: Upplever du att lärarna har svårigheter med de tekniska hjälpmedlen som används vid undervisning?

Första frågan ställde vi för att se om någon av studenterna upplever att lärarna har svårigheter när det kommer till exempelvis Canvas eller numera Zoom. Enligt Ramsdens första princip som handlar om intresse, förståelse och förklaring så är det viktigt för studenter att ha ett intresse för det som undervisas vilket underlättar arbetet. Om lärarna har svårigheter kan detta leda till att studenternas intresse försvinner då läraren möjligtvis inte har förutsättningarna för att göra undervisningen intressant. Enligt Ramsden (2002) måste lärare skapa förklaringar som gör det möjligt för studenterna att förstå materialet. Det handlar om att veta att studenterna förstår och kan skapa kopplingar mellan vad som är känt och det som är nytt. Om lärarna har svårigheter med de tekniska hjälpmedlen som finns kan detta innebära att det förklaring och förståelse som måste finnas för ett ämne tappas.

Fråga 2, student: Hur påverkar det dig och dina studier?

Detta är en följdfråga från ovanstående vars syfte är att veta hur detta påverkar studenten och deras studier. Detta kan kopplas till flera olika principer enligt Ramsden (2002). Det har med princip ett och två att göra på det sättet att det är viktigt att veta hur detta påverkar studentens motivation och intresse för ämnet. Men kan även gå in på vad det är som utgör en dålig lärare respektive bra. Ramsden menar även på att en effektiv lärare sätter höga standarder för elever men även formulerar tydliga mål, vilket är den fjärde principen. Om lärarna har svårigheter med de digitala hjälpmedlen kan detta resultera i dåligt strukturerad undervisning och oklarheter. Vilket då är motsats till Ramsdens princip om att formulera upp tydliga mål. Princip sex går även att associera med denna fråga då princip sex ska läraren fråga studenten om deras inläring. Detta kräver då att studenterna kan svara på denna fråga.

Fråga 3, student: Hur upplever du denna situation när allt blir nätbaserat?

Frågan har inte en direkt koppling till någon av de principer som Ramsden (2002) tagit fram, utan frågan har i syfte att identifiera saker från intervjuerna som sedan skulle kunna kopplas och påverka dessa principer.

Fråga 4, student: Finns det något som lärarna bör tänka på eller göra för att den nätbaserade undervisningen ska bli bättre?

Tanken bakom den här frågan går in på Ramsdens sjätte princip som handlar om att lära sig av studenterna. Enligt Ramsden (2002) så innebär en effektiv undervisning att man ser förhållandet mellan undervisning, lärande och innehåll som problematisk, osäker och relativ. En lärare ska kontinuerligt försöka ta reda på hur undervisning påverkar lärandet och lära sig av studenterna. Syftet var att få fram konkreta punkter som studenterna ansåg att lärarna bör tänka på vid en nätbaserad undervisning och därmed en digital implementation. Detta är något som vi sedan diskuterat med lärarna i deras intervju. Enligt Ramsden måste en lärare kunna anpassa och ändra undervisningen efter studenterna för att undervisningen ska bli mer effektiv. Det gäller för läraren att skapa tillfällen för att prata med studenterna för att sedan kunna studera deras inlärningsprocess. Vi såg detta även som ett ypperligt tillfälle att förmedla de åsikter som studenterna hade till de lärare som vi intervjuade efter.

2.5 Urval och presentation av intervjupersoner

I studien var alltid Malmö universitet den centrala kunskapskällan. Därav intervjuades endast personer som hade koppling till Malmö Universitet. För att kunna få en så bred bild som möjligt över hur en tvingad implementering upplevs ansåg vi att vi behövde intervjua både lärare och studenter. Vi försökte även tänka på vilka program lärarna och studenterna var delaktiga i. Vi ville gärna hitta personer som hade olika program för att även där kunna få så bred bild som möjligt. Varför Malmö universitet blev det centrala i denna studie är för att vi båda studerar där och ansåg att vi kunde utnyttja de resurser vi har på bästa sätt genom att avgränsa oss till Malmö.

Respondenter

Universitet	Respondent	Roll
Malmö universitet	L1	Lärare: Handledare för två projektkurser (6 månader på universitetsnivå, 10 år högstadienivå)
Malmö universitet	L2	Lärare: Datavetenskap (2 år på universitetsnivå)
Malmö universitet	L3	Lärare: Internationella relationer & Genusvetenskap (20-30 år)
Malmö universitet	L4	Lärare: Datateknik, programmering m.m. (6,5 år)
Malmö universitet	L5	Lärare: Maskiningenjör, mekanik och maskinelement (8 år)
Malmö universitet	S1	Student: Socionomprogrammet
Malmö universitet	S2	Student: Grafisk design
Malmö universitet	S3	Student: Lärarprogrammet
Malmö universitet	S4	Student: It & Ekonomi
Malmö universitet	S5	Student: It & Ekonomi

Tabell 1

2.6 Genomförandet av intervjuerna

Det första steget var att ta kontakt med lärare och studenter. Vår handledare hjälpte oss genom att introducera oss för några lärare som kunde tänka sig att ställa upp. Dessa lärare fick en kort text skickat till sig där vi förklarade vad studien handlade om och vad syftet med intervjuerna var. Därefter bokades intervjuerna in under två veckors tid. Dessa intervjuer fördes sedan via en live-videoplattform som heter Zoom då alla universitetets lokaler var stängda. Samma sak gällde för de studenter som intervjuades förutom två studenter som vi hade möjlighet att träffa fysiskt.

Intervjuerna tog allt från 10 minuter till 40 minuter. Intervjun som tog 10 minuter var ett undantag då resterande låg närmare 40 minuter vilket vi strävade efter. I början av varje intervju fick respondenterna en liten kort förklaring om hur intervjun skulle gå till samt att de fick möjlighet att ställa några frågor om det fanns några oklarheter eller dylikt. Därefter var vi noga med att fråga om det var okej att intervjun spelades in på vår telefon. Under intervjun förde en av oss små anteckningar för att fånga upp nyckelord samtidigt som vi båda var aktiva i intervjun för att personen i fråga skulle känna sig hörd. Vi var noga med att lyssna och besvara det personen sagt för att visa att vi lyssnade. Intervjuerna fördes alltid av oss båda för att vi skulle kunna anteckna och vara aktiva. Vi gav även respondenterna möjligheten att stänga av kameran och endast ha på sin mikrofon för att få personen att känna sig bekväm under intervjun.

Efter varje intervju frågade vi alla respondenter om det var okej att återkomma via mejl om det fanns några oklarheter eller andra frågor som skulle vara relevanta för studien. Detta var okej för samtliga respondenter.

2.7 Forskningsetiska principer

För att våra respondenter ska känna sig säkra och skyddade av individskyddskraven har vi valt att använda oss av vetenskapsrådets forskningsetiska principer. Principerna utmärker sig i fyra krav, vilket är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet. Kraven används som riktlinjer enligt normen på hur forskare och undersökningsgrupper ska arbeta och hanteras.

Informationskravet: Detta krav uppfyllde vi genom att skicka ut ett informationsbrev som innehöll en beskrivning av vår studie samt dess syfte. Enligt vetenskapsrådet (2002) ska den individ som vill undersöka något i förhand meddela detta med den anledning att den person eller personer har rätten att få reda på vilket syfte studien har. Vid intervjutillfället säkerställde vi återigen att respondenten hade kännedom om studiens syfte samt att det fanns utrymme för eventuella frågor eller funderingar kring arbetet (Vetenskapsrådet, 2002).

Samtyckeskravet: Detta krav innebär i vårt fall att respondenterna har rätt att själva bestämma över om de vill medverka i vår studie eller inte, vilket skedde via mailkontakt med hjälp av vår handledare men även klagjordes innan intervjun startades (Vetenskapsrådet, 2002).

Konfidentialitetskravet: Konfidentialitetskravet tyder på att det ska genomföras ett krav på hur uppgifter om informanterna ska förvaras. Med andra ord är detta ett sekretesskrav som ska

uppfyllas enligt vetenskapsrådet (2002). I vår studie använder vi inte namnen på varken de lärare eller studenter vi valt att intervjua vilket innebär att det inte kommer finnas någon direkt koppling till vilken lärare som sagt vad eller vilken student som sagt vad.

Nyttjandekravet: Nyttjandekravet har en direkt koppling till konfidentialitetskravet då vi enbart använder de uppgifterna vi fått för att bygga på vår studie, och i vetenskapsrådets ord egna ord ”Uppgifter om enskilda, insamlade för forskningsändamål, får inte användas eller utlånas för kommersiellt bruk eller andra icke-vetenskapliga syften”, vetenskapsrådet (2002, s.14). Vi kommer endast använda våra insamlade uppgifter från lärare samt studenter på Malmö universitet till denna studie för att besvara våra frågeställningar och jobba fram ett resultat.

2.8 Avgränsningar

När det gäller avgränsningar finns det väldigt tydliga sådana. Malmö universitet var det enda universitetet som omfattades av denna studie. Detta gör att det inte kan skapas för breda generaliseringar. Dock finns det en stor sannolikhet att många lärare och studenter på andra universitet och högskolor har liknande upplevelser och erfarenheter.

3. Resultat

Resultatet kommer att presentera respondenternas svar på de frågor som ställts under de intervjuer som utförts. Detta ska sedan med hjälp av teoretisk bakgrund besvara de frågeställningar som studien har. I intervjuerna har frågorna varit kopplade till en tvingad implementation av digital undervisning. En del av frågorna är relevanta för att bygga upp en grund samtidigt som andra riktar in sig skarpare på vad studien vill uppnå. Citaten som presenteras nedan är från studenter och lärare som bidragit i intervjuerna.

3.1 Intervjuer med lärare

Hur länge har du undervisat och vilket ämne undervisar du i?

Av de lärare som blev intervjuade var samtliga anställda på Malmö universitet, och har olika bakgrund när det gäller utbildning och undervisning. En del av lärarna hade olika typer av teknisk bakgrund samt undervisning och det fanns en lärare med utbildning inom samhällsvetenskap. Respondenterna har undervisat i allt från 6 månader till flera år.

Hur teknisk anser du dig själv att vara när det gäller Canvas eller liknande plattform?

En av de första frågorna som ställdes var hur tekniskt läraren ansåg sig själv att vara när det kom till användningen av Canvas eller liknande lärarplattformar. Till denna fråga fanns det flera olika svar. Ett fåtal menade på att de var helt ointresserade av Canvas eller dylikt vilket gjorde att den tekniska kunskapen inte var lika hög inom detta ämne jämfört med de som var intresserade. Andra lärare ansåg sig vara mer tekniska än de flesta och kunde hantera Canvas utan problem. Just när det kommer till Canvas menade en av respondenterna på att den utbildning som lärare har fått av Canvas inte var tillräckligt bra, att utbildningen skulle anpassats efter hur lärarna jobbar istället för att lärarna skulle anpassa sig till Canvas. Det gav ett fåtal utbildningstillfällen vilket även kunde förbättras. Detta är då väldigt individuellt

beroende på intresse samt erfarenheter sedan innan. Majoriteten av lärarna ansåg att de hade tillräckligt med kunskap om Canvas och dess upplägg för att kunna använda det i sin undervisning utan större svårigheter.

Hur har din undervisning och arbete förändrats givet de förutsättningarna som finns?

Givet de förutsättningar lärarna har framför sig så förändras sättet att undervisa på för att anpassa sig till situationen. Många lärare lyfter fram att hjälpmedel som Zoom och andra kommunikationsverktyg har legat till grunden för att denna implementation över huvud taget ska fungera. De kan nu prata och föra en undervisning som till större delar motsvarar den vanliga som tidigare använts. Respondenterna lyfter fram att Zoom är ett relativt lätt verktyg som fungerar bra i sin helhet. Det finns vissa begränsningar som gör att det inte flyter på lika bra. Exempel på dessa begränsningar är att studenterna själva inte kan dela upp sig i små grupper, utan det är något läraren enbart har befogenhet att göra. Att lärarna mestadels pratar inför ansiktslösa studenter som då inte använder sin webbkamera är även en begränsning. Detta gör att kontakten mellan lärare och studenter som tidigare fanns har försvunnit. En gemensam faktor i alla utförda intervjuer har varit att respondenterna tappar kontakten med sina studenter. Detta resulterar i att den personliga kontakten och interaktionen med studenterna blir svårare att få. En del av lärarna känner sig låsta i sin hemmiljö vilket är stor skillnad från sin tidigare arbetsmiljö på Malmö universitet.

Alla lärare har sagt under intervjun att de vill kunna känna stämningen i rummet under sin undervisning, kunna se vem det är som lyssnar. Småfrågor, kroppsspråk och känslor försvinner när de nu använder sig av inspelade föreläsningar och Zoom-möten.

Arbetet i sin helhet har förändrats då lärarna har sina hem som arbetsplats vilket bland annat har resulterat i överbelastning av arbete samt en miljöomväxling som tränger in på den privata sfären. För en del har detta inte enbart varit negativt. Enligt L5 har kurserna fungerat som vanligt utan större förändringar i undervisandet. Läraren menade även på att detta är ett bra komplement som kan användas vid eventuella sjukdomar eller förhinder som gör att läraren inte kan befinna sig i skollokaler. Det öppnar upp nya möjligheter och en flexibilitet som kan vara bra att ta nytta av i framtiden. Vid en digital undervisning som denna då mycket är via Zoom nämns det även att miljön blev annorlunda i den mån att lärarna inte behövde ta sig till jobbet för att jobba, det räckte med att vakna en stund innan föreläsningen och man behövde inte heller klä sig på samma sätt då kameran enbart tar med övre delar av kroppen. Givetvis kunde detta svar skiljas lite beroende på vad läraren undervisade i. Exempelvis var det en del av de lärare som blev intervjuade som hade laborationer i sin undervisning. Detta är något som kan vara svårare att hantera digitalt beroende på vad det är för slags laboration. L4 menade på att det fanns studenter som var i stort behov av att få vara i fysiska lokaler och kände att skolan bör ha tillåtit detta med restriktioner.

En del lärare har börjat med att spela in föreläsningar i förväg för att sedan kunna publicera dessa på deras Canvas sida för studenterna att kolla på. Detta var även ett exempel på hur arbetet förändrades. Lärarna behöver alltså inte längre ha föreläsningar utan kan spela in videos och låta elever kolla på dem i efterhand. Samtliga respondenter var eniga om att arbetet på ett

eller annat sätt förändrades och att denna förändring kunde påverka lärarna olika beroende på vad man undervisade osv. Det fanns både positiva och negativa aspekter, men fysiska lokaler var fortfarande att föredra.

”Jag känner mig mer låst hemma”

”Det blir mer belastning när man jobbar hemma”

Vilka svårigheter finns det med att endast undervisa digitalt?

Det som alla respondenter var eniga om var att den personliga kontakten saknas. Därför blir det svårare att bygga upp en relation med studenterna. Det blir även svårare att kontrollera om studenterna lyssnar eftersom det inte går se personerna framför sig. Som tidigare nämnts vill lärarna kunna känna av stämningen i rummet och kunna se om studenterna hänger med under föreläsningen. Detta är svårigheter som tagits upp av alla lärare. Genom att ha en digital undervisning kräver detta att studenterna har rätt utrustning för att kunna kommunicera med lärarna. Ett exempel på detta är ett headset för att kunna prata och höra vad som sägs. Detta kan komma att bli ett hinder om det finns studenter som inte har detta. Precis som nämnts tidigare finns det en del program och kurser som kräver fysiska lokaler vilket skapar en del svårigheter vid digital undervisning. Under intervjuerna togs detta upp ofta, och även att en digital undervisning bör finnas och användas som ett komplement till den vanliga undervisningen som utförs i fysiska lokaler. Enligt majoriteten av lärarna var det väldigt svårt att helt och hållet ersätta den vanliga föreläsningen. Givetvis finns det undantag som också tagits upp tidigare. En del lärare kanske har program och kurser som fungerar jättebra med enbart digitala föreläsningar och inspelade videos, men av de som intervjuades var det enbart en eller högst två som lutade mer och det hållet.

”Kontakten försvinner”

”Stämningen och uppmärksamheten försvinner”

Hur/vad gör skolan för att hjälpa er lärare och vad bör skolan tänka på i framtiden vid situationer som denna?

Några lärare nämnde att det fanns seminarier där det erbjöds hjälp men mest hjälp fick man av sina kollegor. Lärarna hjälpte och lärde sig av varandra. Redan från början har den utbildning av canvas och liknande varit väldigt grundläggande och inte jättegivande. De lärare som ansåg sig själva vara lite mer tekniska, hade inga större svårigheter men det fanns även lärare som hade behövt mer hjälp. En av respondenterna menade även på att det kändes som att man blev motarbetad av ledningen i den mån att de inte ville kompromissa och försöka komma fram till en lösning för exempelvis de fåtal studenter som verkligen behöver ha tillgång till skolans fysiska lokaler. En den av lärarna nämnde även att ledningen inte har samma tänk och perspektiv som lärarna som verkligen måste hantera den digitala undervisningen. Ibland kunde det kännas som att ledningen inte uppfattade de omställningar och svårigheter som faktisk kommer med en digital undervisning, att skolledningen enbart tänkte att teknik och digitalt är bra.

I stora drag var samtliga respondenter eniga om att förberedelser är extremt viktigt. Universitetet hade ingen förberedelser för ifall en sådan situation som denna skulle inträffa. Lärarna menade på att nästa gång kommer det att finnas mer förberedelser, vilket är väldigt viktigt då det är extremt tidskrävande att bara över en natt byta ut sin vanliga undervisning till något som fungerar enbart digitalt. Enligt respondenterna kommer man nu att förstå vad som krävs samtidigt som man nu vänjer sig vid att ha digital undervisning vilket gör att det blir lättare att hantera ifall det skulle hända igen. Många lärare sa att det hade varit bra att alltid ha en del undervisning digitalt vilket gör att en omställning inte blir lika svår nästa gång. Det bör skapas en plan för dessa typer av händelser samtidigt som lärarna kontinuerligt bör använda de tekniska verktyg som finns tillgängliga för att på så sätt inte hamna efter när man verkligen tvingas använda dem. Genom att använda digital undervisning som ett komplement till den vanliga undervisningen ger detta inte bara möjlighet för lärarna att minimera konsekvenserna när det faktiskt händer något som tvingar till det digitala, men även studenterna får möjlighet att vänja sig vid en sådan undervisning.

” Lärarna går samman och hjälper varandra ”

Hur påverkar detta examinationerna?

Fyra av fem lärare tog upp att examinationsmomenten kan bli svårare att utföra då det exempelvis kunde bli lättare att fuska. Det gör att studenter som egentligen inte klarar kraven för godkänt fortfarande får godkänt och därför egentligen inte besitter de kunskaper som krävs för utbildningen. Utöver risken för fusk betyder detta även att lärarna behöver ändra sina examinationsmoment så att det fungerar digitalt. En vanlig salstentamen måste göras om till en hemtentamen osv. Detta kräver tid för att anpassa vilket i denna situation har varit lite problematiskt då varken skolledningen eller lärarna inte hunnit förbereda sig. En del lärare nämnde att digitala examinerande moment skulle kunna fungera i framtiden men även där som ett komplement till eventuella examinerande moment som görs i fysiska lokaler. Endast en lärare påstod att det hade fungerat precis lika bra digitalt som i fysiska lokaler. Anledningen till detta var för att de svar som krävdes på den tentamen för just den kursen inte gick att söka upp på internet eller liknande. Dock fanns fortfarande risken att studenter hjälper varandra under ett digitalt examineringsmoment. Mycket handlade inte om huruvida det gick att hitta examineringsmoment som kunde ersätta de som fanns i fysiska lokaler utan mycket handlar om hur det säkerhetsställs att det verkligen är studenten som gör den examinerande uppgiften eller om det finns personer som samarbetar.

Hur påverkas kvaliteten på undervisningen?

Majoriteten av lärarna som intervjuades ansåg att en digital undervisning inte höll samma kvalitet som den i fysiska lokaler. Detta har mycket att göra med den personliga kontakten som försvinner. Lärarna har då ingen möjlighet att känna av stämningen i rummet och vet inte om studenterna hänger med eller inte. En lärare menade på att denna omställning tar såklart på kvaliteten eller rättare sagt den standard som tidigare funnits då detta är helt nytt och det är mycket man får lära sig efter hand. Men läraren betonade dock att detta är något som absolut

skulle kunna gynna vår undervisning och bidra med bättre kvalitet i framtiden om man hittar rätt balans och undervisningsmetod.

Hur gör läraren för att förmedla engagemang och intresse för ämnet till studenterna

När det kommer till hur lärarna förmedlar något typ av engagemang till studenterna så var det väldigt oklart om det fanns något över huvud taget. De svar vi fick, var mer eller mindre att lärarna som vi intervjuade har så pass mycket att jobba med och anpassa sig till så att engagemanget försvinner en aning då det kan upplevas som en stressig situation. En del av lärarna spelar in sin undervisning i förväg vilket även gör det svårt för att kunna förmedla engagemang till studenterna. En av respondenterna lyfte även fram att det är skolkamraterna och gruppkontakter som behövs för att bygga en teamkänsla och på så sätt skapa motivation och engagemang. Den gruppkontakten som inträffar vid sammankomster i de fysiska skollokalerna kommer bli väldigt svårt att ersätta. Ur egna erfarenheter så berättar läraren att det har varit fler som valt att avsluta sin utbildning när kursen eller linjen undervisats via distans. På något sätt måste vi skapa ett virtuellt engagemang för att hålla motivationen uppe.

3.2 Intervjuer med studenter

Upplever du att lärarna har svårigheter med de tekniska hjälpmedlen som används vid undervisning?

Majoriteten av studenterna som vi intervjuat tycker att det finns lärare som har svårigheter för plattformen Canvas. Studenterna berättar om att det finns de lärare som skickar ut mail istället för att publicera på Canvas då det uppstår en osäkerhet på hur man ska hantera plattformen. De har funnits de gånger när läraren har trott att ett inlägg blivit publicerat på kurssidan men inte kommit fram till studenterna. Ett vanligt förekommande för S1 är att det uppstår brister i kommunikationen till studenterna. Det har varit allt från att skriva enkla beskrivningar till att lägga ut PowerPoint eller kursmaterial på Canvas. Lärarna vill att studenterna ska vara förberedda inför föreläsningar men de får inga notiser när nytt material blivit tillagt. Detta skapar oro och frustration. S5 berättar att alla lärare hanterar Canvas olika, att alla är olika vana vid plattformen. Eftersom lärarna hanterar Canvas olika blir det svårare för studenterna att anpassa sig och därför kan det ibland vara lite frustrerande. För det mesta menar samtliga studenter på att det är lite småsaker hela tiden som inte tvunget skapar stora svårigheter men som skapar missförstånd och förvirring, och att om man enbart skulle föra digital undervisning behövs det bättre kunskap från lärarnas sida för att studenterna ska känna sig säkra.

Hur påverkar det dig och dina studier?

Eftersom det ibland kan uppstå svårigheter från lärarnas sida skapar detta missförstånd och frustration. Majoriteten av respondenterna berättade dock att det inte riktigt påverkade dem eller deras studier utan att de kunde hantera dessa svårigheter. Det gick inte heller att dra slutsatsen om varje lärare då studenterna menar på att det kan variera väldigt mycket. Det finns lärare som är bra på att hantera Canvas och som är engagerade, sedan finns det lärare som är sämre och som inte har samma intresse av att lära sig Canvas utan ser det mer som ett hinder. *“Ibland kan jag bli frustrerad när lärarna inte själva förstår hur canvas fungerar”*

Hur upplever du denna situation när allt blir nätbaserat?

En gemensam faktor för alla respondenter är att alla föredrar fysiska skollokaler istället för nätbaserad undervisning. Den tvingade implementeringen av nätbaserad undervisning leder till att studenterna känner sig omotiverade och har svårt att fokusera på undervisningen. Detta då de sitter i sin privata miljö och känner sig för bekväma vilket oftast resulterar att man tänker på annat eller blir distraherad av något som händer hemma. Man får inte den chansen att lämna sitt privata liv och tänka på något annat. Även kontakten och den sociala närvaron som inte längre finns är något alla studenter tog upp. Du kan inte prata med sina kursare vare sig det handlar om skolan eller annat. S2 tar även upp att den extra kontakten man hade med läraren försvinner. Du kan inte fråga något till läraren utan att alla ser eller ska höra vilket i vissa fall var lite jobbigt enligt vissa studenter. Trots svårigheter så finns det positiva åsikter som studenterna berättar om. Den vanligaste var att kommunikationsplattformen Zoom fungerar väldigt bra. Enligt studenterna är verktyget enkel att använda och erbjuder bra funktioner som hjälper vid den nya undervisningsmetoder. S3 berättar att för hans del är en digital undervisning svårt oavsett hur lätt Zoom är att hantera då han som lärarstudent har mycket fysiska moment där han exempelvis har dans som ett examinerande moment. Han menar på att för vissa program kommer digital undervisning aldrig kunna ersätta undervisning i fysiska lokaler.

Samtliga respondenter menade även på att de föredrog att vara i skolan då man fick träffa sina klasskamrater. Att kunna prata med sina kompisar var viktigt. De flesta föredrog att sitta i skolan och plugga då man kunde sitta tillsammans och hjälpas åt. Respondenterna berättar att man går miste om många diskussioner och argumentationer som är viktiga för att man ska lära sig bättre. Det togs även upp att kvaliteten på den digitala undervisningen inte var lika bra som i fysiska klassrum. S1 menade på att även en sammankomst på Zoom med en lite grupp som ett seminarium inte var lika bra som att hålla ett seminarium i fysiska lokaler. Detta var inte för att kvaliteten nödvändigtvis skulle vara mycket bättre i ett fysiskt klassrum men för att det blir en helt annan dynamik. Det känns bättre att se varandra i fysiska lokaler än att se varandra på en datorskärm. Dock var det andra respondenter som ansåg att använda Zoom för seminarier i mindre grupper faktiskt kunde vara en bra idé då det är smidigt att föra dessa typer av sammankomster digitalt utan att man går miste om något. Trots att samtliga föredrar fysiska lokaler var de alla eniga om att det fungerat bättre än vad de trodde. De förstår att det kan vara svårt från skolans sida att ställa om så pass snabbt.

“Tror absolut att kvaliteten kan försämrans, både från lärare och studenters sida”

“Whiteboard är viktig i undervisningen, att inte kunna rita upp och ge exempel kan vara svårt”

Finns det något som lärarna bör tänka på eller göra för att den nätbaserade undervisningen ska bli bättre?

S2 berättade att lärarna ibland utgick från att studenterna redan förstod hur allt fungerade men så var inte fallet. Det hade varit bra om det fanns informationsvideos att kolla på eller om lärarna tog sig tiden till att förklara hur exempelvis Zoom fungerar. S5 menar på att en digital undervisning kan fungera som ett komplement till den vanliga undervisningen men lärarna

behöver ändå någon slags utbildning så att man säkerhetsställer att lärarna har rätt kompetens. Samtliga respondenter berättar att lärarna behöver lära sig hur man hanterar exempelvis Zoom och Canvas på ett bra sätt för att undvika att studenterna inte förstår. Respondenterna var eniga om att digital undervisning inte kan ersätta den vanliga undervisningen. Det togs även upp från studenternas sida att förberedelser är viktigt. Majoriteten hade förståelse för att det är svårt att hantera en situation som denna eftersom allt hände så pass snabbt. Respondenterna menar på att de förstår att det är en snabb omställning som kan vara svår anpassa sig till inom några dagar.

“detta är nog en väckarklocka för skolan, det kommer behövas pratas om liknande situationer för att veta hur man ska hantera en sån här situation i framtiden”

“förstår att man inte bara kan ställa om så snabbt”

3.3 Riskanalys- Miniriskmetoden

I riskanalysen har vi tagit med de viktigaste synpunkterna från intervjuerna som vi identifierat tillsammans med Ramsdens sex principer om vad som utgör en effektiv undervisning. Synpunkterna beskrivs i riskanalysen som identifierade risker. Dessa risker har vi betygsatt utifrån sannolikheten att händelsen inträffar, konsekvensen om detta inträffar som tillsammans skapar ett slutgiltigt riskvärde för den identifierade risken.

Exempel på en identifierad risk som även är presenterad nedan är ”Svårt att veta om studenterna hänger med”. Vi har bedömt att denna identifierade risk har en hög sannolikhet att inträffa då det är något alla studenter som vi har intervjuat tagit upp samt några lärare. Genom att koppla Ramsdens principer kan vi utgöra ett riskvärde i form av en procentsats. Dessa siffror sätts utifrån hur många av Paul Ramsdens principer som påverkas av den identifierade risken. Sedan divideras denna siffra med antalet principer (6) för att då få fram det slutgiltiga riskvärdet. I detta fallet påverkar risken med att det är svårt att veta om studenterna hänger med fyra av sex, av Ramsdens principer. Då dividerar vi fyra på sex och får ett riskvärde på 67 %.

4. Analys

Efter att ha intervjuat både lärare och studenter på Malmö universitet har studien tydligt visat hur förutsättningarna för att uppnå hög kvalitet i undervisningen av en tvingad implementation påverkas. Utifrån intervjuerna har vi framställt en tabell som visar på hur lärare och studenter påverkas utifrån Ramsdens principer.

Princip 1: Interest and explanation

Lärarnas perspektiv:

- Lärarnas kunskaper om hanteringen av läroplattformen och tekniska system är kritisk.
- Om man inte har tillräckligt intresse i plattformen och tekniken som krävs är det svårt att förmedla intresse och engagemang i ämnet.
- Plattformen och tekniska system kan ses och uppfattas som hinder
- För många lärare är kontakten med studenterna givande och avgörande för deras intresse och engagemang för undervisning. När kontakten med studenterna försvann och lärarna tvingas prata mestadels inför ansiktslösa studenter som då inte använder sin webbkamera är därför mycket problematiskt.
- Hemmiljön gör att man blir störd eller har ännu svårare att skilja mellan arbete och privatliv.
- Lärarna har så pass mycket att jobba med och anpassa sig till så att engagemanget försvinner en aning då det kan upplevas som en stressig situation.
- En del av lärarna spelar in sin undervisning i förväg vilket även gör det svårt för att kunna förmedla engagemang till studenterna.
- En av respondenterna lyfte även fram att det är skolkamraterna och gruppkontakter som behövs för att bygga en teamkänsla och på så sätt skapa motivation och engagemang.

Studenternas perspektiv:

- Motivation och intresse hos studenterna försvagas av att läraren inte är kompetent på tekniska system. Det väcker irritation och frustration.
- Att kunna förstå och ta del av förklaringar som ligger ute på Canvas är beroende på att läraren vet hur man gör det.
- Hemmiljö gör att man inte är lika fokuserad
- Svårt att fokusera och att följa med.
- Känner sig 'dum' och vågar inte ställa frågor framför hela klassen, vågar inte heller visa sig, blir osynliga

Ruta 1

Princip 2: Concern and respect for students and student learning

Lärarnas perspektiv:

- Mycket svårare att intressera sig för studenterna på samma sätt som innan med det att studenterna inte längre är synbara (avstängd kamera, avstängd mikrofon).
- Känner att undervisningen blir svårare för studenter men vet inte vad hen ska göra, studenterna ger ingen återkoppling.
- En del lärare har börjat med att spela in föreläsningar i förväg för att sedan kunna publicera på deras Canvas sida för studenterna att kolla på.

- Mycket stressfull situation att ställa om undervisningen och examinationen. påverkar lärarens förmåga att ta hänsyn till studenterna.

Studenternas perspektiv:

- Kontakten är viktig, inte bara till läraren men också kontakten med klasskamraterna.
- Utan kontakterna är det svårt att hålla motivationen uppe.
- Läraren finns inte fysisk, svårt att relatera till den. vågar inte visa sig, ställa frågor framför alla i klassen.

Ruta 2

Princip 3: Appropriate assessment and feedback

Lärarnas perspektiv:

- Bristande kontakter med studenterna gör att läraren inte vet om studenten hänger med eller inte.
- Läraren vill kunna känna stämningen i rummet under sin undervisning, kunna se vem det är som lyssnar. Småfrågor, kroppsspråk och känslor försvinner när de nu använder sig av inspelade föreläsningar och Zoom-möten.
- Examinationsmomenten kan bli svårare att utföra då det exempelvis kunde bli lättare att fuska.
- Mycket handlar om hur det säkerhetsställs att det verkligen är studenten som gör den examinerande uppgiften eller om det finns personer som samarbetar.
- Utöver risken för fusk betyder detta även att lärarna behöver ändra sina examinationsmoment så att det fungerar digitalt.
- Detta kräver tid för att anpassa vilket i denna situation har varit lite problematiskt då varken skolledningen eller lärarna hunnit förbereda sig.

Ruta 3

Princip 4: Clear goals and intellectual challenge

Lärarnas perspektiv:

- Majoriteten av lärarna som intervjuades ansåg att en digital undervisning inte höll samma kvalitet som den i fysiska lokaler. Detta har mycket att göra med den personliga kontakten som försvinner.
- En lärare menade på att denna omställning tar såklart på kvaliteten eller rättare sagt den standard som tidigare funnits då detta är helt nytt och det är mycket man får lära sig efter hand. Men läraren betonade dock att detta är något som absolut skulle kunna gynna vår undervisning och bidra med bättre kvalitet i framtiden om man hittar rätt balans och undervisningsmetod.

Studenternas perspektiv:

- Om studenter inte vågar att fråga läraren kan det hända att standard och mål inte känns lika tydligt som om de hade varit i klassrummet.
- Svårt att reflektera och upptäcka hemma själv med brist på motivationen och engagemanget.

- Mycket svårare när man inte kan träffas i skollokalerna vilket kan resultera i att lärandemålen inte uppfylls.

Ruta 4

Princip 5: Independence, control and active engagement

Lärarnas perspektiv:

- Det blir även svårare att kontrollera om studenterna lyssnar eftersom det inte går se personerna framför sig.
- Kan inte se om studenterna hänger med under föreläsningen.
- En del lärare kanske har program och kurser som fungerar jättebra med enbart digitala föreläsningar och inspelade videos, men av de som intervjuades var det enbart en eller högst två som lutade mer och det hållet.
- Lärarna hjälpte och lärde sig av varandra. Mest hjälp fick de av sina kollegor.
- En del menade även på att det kändes som att man blev motarbetad av ledningen i den mån att de inte ville kompromissa och försöka komma fram till en lösning för exempelvis de fåtal studenter som verkligen behöver ha tillgång till skolans fysiska lokaler.
- En del av lärarna nämnde även att ledningen inte har samma tänk och perspektiv som lärarna som verkligen måste hantera den digitala undervisningen. Ibland kunde det kännas som att ledningen inte uppfattade de omställningar och svårigheter som faktisk kommer med en digital undervisning, att skolledningen enbart tänkte att teknik och digitalt är bra.
- Förberedelser är extremt viktigt. Många lärare sa att det hade varit bra att alltid ha en del undervisning digitalt vilket gör att en omställning inte blir lika svår nästa gång.

Studenternas perspektiv:

- Studenterna känner sig omotiverade och har svårt att fokusera på undervisningen. Detta då de sitter i sin privata miljö och känner sig för bekväma vilket oftast resulterar att man tänker på annat eller blir distraherad av något som händer hemma.
- Saknar kontakten och den sociala närvaron med sina kursare.
- Även den extra kontakten man hade med läraren försvinner. Man kan inte fråga något till läraren utan att alla ser eller ska höra.

Ruta 5

Princip 6: Learning from students

Lärarnas perspektiv:

- Övergången till distansundervisning skulle behöva anpassningar men dessa är inte möjliga att genomföra.
- Läraren hinner inte sätta sig in i nya situationen och dess påverkan på inlärningsprocessen.
- Läraren får ingen tid eller hjälp att försöka förstå studenternas inlärningsprocess.

Studenternas perspektiv:

- Att kunna prata med sina kompisar var viktigt. De flesta föredrog att sitta i skolan och plugga då man kunde sitta tillsammans och hjälpas åt.
- Man går miste om många diskussioner och argumentationer som är viktiga för att man ska lära sig bättre.
- Kvaliteten på den digitala undervisningen är inte lika bra som i fysiska klassrum.
- Det blir en helt annan dynamik om man träffar sig i ett seminarium i fysiska lokaler.
- Det känns bättre att se varandra i fysiska lokaler än att se varandra på en datorskärm.
- Dock fanns studenter som ansåg att använda Zoom för seminarier i mindre grupper faktiskt kunde vara en bra idé då det är smidigt att föra dessa typer av sammankomster digitalt utan att man går miste om något.
- Trots att samtliga föredrar fysiska lokaler var de alla eniga om att det fungerat bättre än vad de trodde.
- Whiteboard är viktig i undervisningen, att inte kunna rita upp och ge exempel kan vara svårt.
- En student berättade att lärarna ibland utgick från att studenterna redan förstod hur allt fungerade men så var inte fallet. Det hade varit bra om det fanns informationsvideos att kolla på eller om lärarna tog sig tiden till att förklara hur exempelvis Zoom fungerar.
- En student menar på att en digital undervisning kan fungera som ett komplement till den vanliga undervisningen men lärarna behöver ändå någon slags utbildning så att man säkerhetsställer att lärarna har rätt kompetens.
- Studenterna var eniga om att digital undervisning inte kan ersätta den vanliga undervisningen.

Ruta 6

En av de första frågorna som ställdes till lärarna var hur tekniska de ansåg sig själva att vara när det kommer till att hantera skolans lärarplattformar. Detta var en fråga som dels skapade en bild för hur läraren var men även hur detta skulle kunna påverka undervisningen. Svaret på frågan kan man koppla till Ramsdens första princip som handlar om intresse och förklaring. Det finns en möjlighet att desto mer kunskap man har om dessa plattformar och vet hur man ska hantera dem desto mer intresserad är man. Detta kan sedan i sin tur vara en viktig del för att man ska kunna väcka intresse hos studenterna. Om studenterna även förstår allt efter att ha fått bra förklaringar är detta också något som bidrar till att studenterna blir mer intresserade. Men om det finns oklarheter för läraren gällande plattformen i sig finns det stor chans att studenterna inte förstår allt. Efter att ha intervjuat lärarna var det tydligt att majoriteten kunde hantera lärarplattformen Canvas men det fanns fortfarande ett fåtal som inte hade något intresse av att använda denna typ av plattform.

Studenterna som intervjuades hade alla upplevt att någon lärare inte kunde hantera Canvas på ett bra sätt. Det var mycket småsaker som gjorde att det blev missförstånd osv. Detta var något som inte direkt påverkade deras studier men som väckte irritation och frustration. Detta skulle

man kunna se som en konsekvens av att lärarna inte har intresset för det eller tillräckligt mycket kunskap om hur man ska jobba med en sådan plattform på bästa sätt. Det togs upp att utbildningen för Canvas inte var tillräckligt och utifrån studenters svar låter det rimligt att detta kan vara en viktig förutsättning för att en digital undervisning ska fungera. Trots allt skulle man kunna argumentera för att lärarnas kunskaper i detta fall är kritiska, då studenterna påverkas på ett eller annat sätt av bristen på kunskap.

Under den tvingande implementationen av digital undervisning var det mycket i lärarnas arbete som förändrades. Det som var allra viktigast för lärarna var kontakten med studenterna, vilket försämrades markant med den digitala undervisning. Användningen av Zoom var på många sätt positivt och många ansåg att det var ett bra verktyg men att den personliga kontakten var som pass viktig att det inte skulle fungera att ha enbart digital undervisning. Arbetet blev betydligt mer stressigt då det var mycket undervisning och examinationsmoment som behövdes anpassas på kort tid. Detta är något som skulle kunna påverka lärarens förmåga att ta hänsyn till studenterna vilket tar upp ytterligare en princip från Ramsdens teoretiska ramverk. Det fanns dock tillfällen där en digital undervisning var positiv exempelvis vid mindre seminarier osv. Detta visar på att det även finns positiva aspekter. Lärarna berättade att de hade kunnat tänka sig att se ett verktyg som Zoom fungera som ett komplement till den vanliga undervisningen.

Med all stress är det mycket som kan ta skada i undervisningen, inte bara att man inte hinner ta hänsyn till studenterna utan att man inte klarar av att sätta rimliga mål och har tiden att få undervisningen att verka intressant för studenterna. Mycket av detta menar Ramsden på är viktiga förutsättningar för en lyckad undervisning i högre utbildning. Lärarna ansåg att denna implementering hände väldigt snabbt och man hann inte att förbereda sig, därav blev det mycket stressigt och svårt att hantera. Utifrån vad studenterna berättade var bristen på motivation och engagemang en konsekvens av den digitala undervisningen som de hade upplevt fram tills intervjuerna. Detta måste dock inte enbart betyda att det är undervisningen i sig som är tråkig och att lärarna inte gör det intressant. Samtidigt som det kan vara en del av svårigheterna så ser man en stark koppling till faktumet att både lärare och studenter sitter i sin hemmiljö, vilket har framgått tydligt inte är att föredra just för att detta gör att man inte kan vara lika fokuserad. Hemmet är en plats där man tar det lugnt medan universitetet är en plats där man är aktiv och fokuserar på sina studier och arbete. Genom att inte längre ha denna skillnad mellan arbete och hemmet är det tydligt hur detta kan påverka sin motivation och engagemang.

Ur studenternas perspektiv var även den personliga kontakten viktig. Detta inkluderar inte enbart kontakten med läraren utan kontakten med sina klasskamrater. Utan denna kontakt var det svårt att hålla motivationen uppe, vilket även betyder att intresset minskar. Detta tillsammans med att lärarna har svårt för att kommunicera med studenterna kan leda till att kvaliteten på undervisningen försämras genom att endast undervisa digitalt.

Genom att ha en bra och tydlig utbildning för lärarna om hur man ska hantera exempelvis Canvas finns det möjlighet för att detta skulle kunna påverka lärarnas intresse för att använda

denna plattform på ett bra sätt. Studenters brist på intresse och engagemang skulle kunna bli en konsekvens om detta inte sker.

Ramsden (2002) tar upp i sin teori att läraren ska lära sig utav studenternas. Detta betyder att man kan behöva att anpassa sina examinerande moment utifrån studenternas behov och förutsättningar. Precis som nämnts tidigare har denna implementation varit krävande och stressigt. Det har inte funnits förberedelser för någons slags övergång från vanlig undervisning till digitalt vilket gör att lärarna inte vet exakt hur de ska utföra sin undervisning. Detta kan då i sin tur påverka studenterna och examineringsmomenten då lärarna inte vet hur de ska göra på bästa sätt samtidigt som det inte finns mycket tid för att ta reda på det heller. Detta kan då påverka lärarnas förmåga att anpassa sig till studenterna eftersom tiden bara springer iväg samtidigt det krävs något slags betygsunderlag.

Många av de synpunkter som tagits upp visar på en tydlig koppling till Ramsdens principer. Detta visar på hur kvaliteten i undervisningen kan försämrans under en tvingad implementation av en digital undervisning. Majoriteten av lärarna anser att kvaliteten försämrans med en digital undervisning, mycket med tanke på den personliga kontakten som med studenterna som tagits upp ett antal gånger. Detta för att lärarna inte vet om studenterna hänger med eller inte. Lärarna menade dock inte enbart att en digital undervisning var dåligt. Många tyckte att man kan ha stor nytta av ett verktyg som Zoom i framtiden, men det är förberedelserna som är det viktiga i denna situation. Eftersom lärarna inte hunnit förbereda sig finns det risk för att den kvalitet som innan hållit en god standard kan ta skada. Genom att uppfylla dessa principer finns det stor chans för en lyckad undervisning som inte är beroende av en fysisk plats.

John Biggs begrepp konstruktiv länkning handlar om att studenten själv ska uppmärksamma och reflektera över sina erfarenheter och upptäcka vad som utgör bevis för deras inläring. Vilket då använder de inlärningsaktiviteter för att konstruera sin egen kunskap och uppnå det önskade lärandemålet. Detta kan vara svårt vid en tvingad implementation utifrån de intervjuer vi gjort. Utifrån intervjuerna har vi identifierat risker, vilket bland annat är att motivationen och engagemanget blir sämre. Med en lägre motivation och intresse samt med en undervisningsmetod som går ut på att sitta hemma själv och enbart ha en datorskärm för att kommunicera med andra kan det vara svårt för studenten att reflektera och upptäcka. Att reflektera kan vara något man kanske måste göra i en grupp. Detta blir då mycket svårare när man inte kan träffas i skollokalerna vilket kan resultera i att lärandemålen inte uppfylls som det tidigare kanske gjorts. Även risken med att lärarna inte vet om studenterna hänger med i den digitala undervisningen är något som kan göra att denna reflektions som krävs för att uppnå önskade lärandemål inte finns. Det går att vända och vrida på det på olika sätt. Trots mindre kommunikation i de fysiska lokalerna så är Zoom ett verktyg som med rätt kunskap och förberedelser kanske kan vara tillräckligt för att studenterna ska kunna prata och reflektera. Men som respondenterna tagit upp så är inte den digitala undervisningen riktigt där än och det kan innebära att lärandemålen kommer ta längre tid att uppnå.

För att kunna besvara den andra frågeställningen om hur en konsekvensanalys och en riskbedömning ser ut för övergången till digital undervisning ur studenternas och lärarnas

perspektiv, har det gjorts en riskanalys där vi tagit fram de risker som varit genomgående i majoriteten av intervjuerna. Dessa risker kan kopplas till Ramsdens principer på många olika sätt och har tagits upp tidigare i analysen. Utifrån det riskvärde som presenterats i riskanalysen ser man tydligt vilka delar som lärare och studenter tycker är allra viktigt och vad de tror kan ha störst konsekvenser. Detta visar tydligt hur lärare och studenter upplever en tvingad implementation och analysen har tagit upp kritiska förutsättningar för en bra undervisning i högre utbildning.

Projektnamn [Tvingad implementation av digital undervisning]
Lärofäste [Malmö Universitet]

ANT Antal principer denna risk påverkar
AP Antalet principer, som finns baserat på Ramsden
R/V Riskvärde (ANT/ AP)

#Identifierad risk		ANT	AP	R/V
R1	Kontakten mellan studenten och läraren försvinner	6	6	100%
R2	Engagemanget och motivation försvinner	4	6	67%
R3	Dåligt stöd av digitala och tekniska hjälpmedel	2	6	33%
R4	Stor belastning av arbete för lärarna	8	6	67%
R5	Examinationer blir svårare	5	6	83%
R6	Svårt att veta om studenterna hänger med	4	6	67%

Tabell 2

Riskanalysen är det resultat av den sammanställning som vi gjort när vi frågat om deras åsikter och tankar kring olika faktorer. Utifrån riskanalysen ser man tydligt vilka risker som lärare och studenter ser från deras perspektiv och vilka som är mer centrala än andra. Utifrån analysen ser vi tydligt de olika riskvärde som är baserade på studenternas samt lärarnas åsikter. “kontakten mellan lärare och studenter försvinner” är den risk med högst riskvärde på 100% vilket innebär att detta är den risk som har störst sannolikhet att inträffa men även enligt respondenterna större konsekvenser om risken skulle inträffa. Om vi läser av tabellen ser vi även den risk med lägst riskvärde på 33%. vilket är “dåligt stöd av digitala och tekniska hjälpmedel”. Detta är på grund av att det är något som många av respondenterna tagit upp vare sig det var en lärare eller student men som inte har stor sannolikhet att inträffa, och om den inträffar har den inte stora konsekvenser och följder.

Enligt riskanalysen är kontakten mellan lärare och studenter samt examinationsmomenten de två risker som anses vara allvarligast och som tagits upp mest. Riskvärdena 83% samt 100%

av 100 är högt och bör därför ses som ett problem. Risken att kontakten mellan lärare och studenter påverkar samtliga av Ramsdens Principer. Då kontakten mellan lärare och studenter försvinner, försvinner även intresset vilket tas upp i princip ett. Detta innebär ett mindre intresse från både lärare och studenter. En försvagad kontakt påverkar lärarna då det blir svårare att finna ett intresse för studenterna vilket då innebär att princip två även påverkas. Det är även kontakten mellan studenterna och dess klasskamrater som kan försämrats vilket kan leda till en rad olika saker, bland annat ett mindre intresse för att lära sig ämnet eller gå till skolan. Bristen på kontakten gör att lärarna inte vet om studenterna hänger med då lärarna inte kan känna av stämningen i rummet och ha möjligheten att se vem det är som lyssnar. Även kroppsspråk och känslor försvinner vilket visar på att även här strider det mot en princip som Ramsden förespråkar om, vilket är den tredje principen. Här ingår även det faktum att det blir lättare för studenterna att fuska vilket visar på att examinationsmomenten behöver anpassas till det digitala. Dock fanns det de tillfällen där den digitala miljön kunde framhäva något positivt, vilket var exempelvis vid små seminarium eller liknande. Princip fyra är härmed den fjärde principen som risken med att kontakten mellan lärare och studenter försvinner strider mot. På det sätt att majoriteten av lärarna ansåg att det inte går att hålla den standard eller kvalitét som tidigare fanns. Det går alltså inte att sätta upp samma mål på samma sätt vid en digital undervisning. Enligt princip fem skapar en bra lärare inlämningsuppgifter som passar studentens förståelsenivå. Detta kan resultera i att det inte går att skapa en bra inlämningsuppgift som är anpassad efter student en om inte kontakten finns mellan de två parterna. Lärarna hinner inte sätta sig i den nya situationen som de står inför och dess påverkan på inlärningsprocessen. Den tid som krävs för lärarna att förstå studenternas inlärningsprocess försvinner då tiden inte räcker till. Detta kopplas till den sjätte principen som tar upp det faktum att lärarna måste lära sig av studenterna. Risken att kontakten mellan lärare och studenter har då alltså på något sätt stridit mot vad Ramsdens principer säger om effektiv undervisning. Detta ser vi även då denna risk har fått det största riskvärdet i vår riskanalys.

Risken av att examination blir svårare är den risk som fått 83 i riskvärde vilket gör det till det näst högsta värdet i vår riskanalys. Om vi ställer Ramsdens principer mot denna risk så kan vi se att den strider mot princip ett då ett allmänt intresse kan göra det svår för både lärare att utforma rätt examinering nu vid en tvingad digital undervisning men även för studenterna att utföra dessa examineringsmoment. Andra principen handlar om att visa hänsyn till studenterna och grundar sig i att visa välvillighet och ödmjukhet. Den tvingade undervisningen kan som tidigare nämnt leda till ett mindre intresse. Detta resulterar då i ett mindre intresse för studenterna vilket strider mot vad Ramsden säger om en bra lärare och dess egenskaper. Då det blir lättare att fuska då mycket handlar om hur det ska säkerhetsställas att det verkligen är studenterna som ska skriva den examinerade uppgiften som gör den. Tredje principen handlar om att använda bedömningstekniker för att få studenterna att demonstrera sina kunskaper på det material som finns. Detta kan då bli problematiskt om det blir lättare att fuska samt lärare som inte har den tid att kunna förbereda samt anpassa sig för att använda rätt bedömningsteknik. Om det blir svårare att behålla den standard som tidigare funnits och kunna sätta upp de mål som krävs för en bra undervisning kan den fjärde principen även bli svår att förhålla sig till. Den tyder på att lärarna ska sätta upp tydliga mål för studenterna vilket då blir svårt när lärarna inte hunnit anpassa sitt arbete utifrån den digitala undervisningen. Princip sex

kan även påverkas av att examinationerna blir svårare. Detta då den sjätte principen handlar om att läraren måste skapa tillfällen för att prata med studenterna och på så sätt ta reda på hur undervisningen påverkar lärandet. Detta blir då svårt då en mindre kontakt innebär en sämre kommunikation, och därmed svårare för lärarna att ta reda på hur studenterna känner. Det kan då bli svårare att skapa examinationer som är rätt anpassade.

De två risker som presenterats ovan strider mot flera av Ramsdens principer vilket utifrån vår riskanalys stämmer bra överens då det är två av de främsta riskerna som vi kunnat identifiera utifrån lärarnas samt studenterna åsikter.

Konsekvenserna utifrån riskanalysen är baserat på åsikter och inte fakta. Detta betyder att det inte finns någon konkret bevis som visar på att dessa risker verkligen medför allvarliga konsekvenser. För att mäta hur kvaliteten verkligen påverkas behöver man gå djupare in på betyg och prestationsmått. Eftersom den tvingande implementationen av digital undervisning på Malmö universitet skedde så pass snabbt och att det hart gått så pass lite tid är detta inget man kan säkerhetsställa utan bara spekulera. Eftersom lärarnas och studenternas åsikter är så pass starka så visar det ändå i någon utsträckning att dessa risker faktiskt kan medföra allvarliga konsekvenser som påverkar kvaliteten av undervisning på högre nivå.

Studien baserar sitt resultat i hur lärare och studenter på Malmö universitet påverkas och hur deras förutsättningar för att kunna nå hög kvalitet påverkas. Eftersom studien är så pass avgränsad kan man inte dra för stora generaliseringar. Det är möjligt att andra högskolor och universitet i Sverige hanterar en sådan situation annorlunda och därför får andra upplevelser och andra konsekvenser.

5. Diskussion & Slutsats

Slutligen för att besvara frågeställning så har vår studie visat hur förutsättningarna för att uppnå hög kvalitet i undervisningen av en tvingad implementation påverkas. Det finns många olika aspekter och vinklar man kan bemöta en sådan situation på. Vi har med hjälp av lärare och studenter och de upplevelser kring en tvingad implementering klargjort de risker som är mest centrala vid en tvingad implementation, och kommit fram till att förutsättningarna för en hög kvalitet i detta fall faktiskt påverkas i en negativ riktning. Studien visar att det finns en koppling mellan den teori som används och de upplevelser som finns. Kontakten mellan lärare och studenterna är en viktig del i undervisningen som kan påverkas på olika sätt. Bland annat kan detta leda till att motivationen och engagemanget försämras. Examinande moment och mycket stress i arbetet leder till att man inte hinner anpassa undervisningen till det digitala, vilket kan leda till att studenter inte förstår. De två risker som var mest allvarliga utifrån riskanalysen var kontakten och examinationsmomenten. Utifrån Ramsdens principer påverkar kontakten sex av sex principer och examinationsmomenten fyra av sex. Detta visar på ett tydligt problem och hur förutsättningarna för att uppnå hög kvalitet faktiskt ser ut. Universitetet bör undersöka hur man ska kunna anpassa den digitala undervisningen så att kontakten och examinationsmomenten inte påverkar kvaliteten på undervisningen.

Konsekvensanalysen och riskbedömningen visar på vad som anses vara viktigast och vad som får högst konsekvenser. Det är viktigt att tänka på att studien inte har något slags underlag som kan bevisa hur studenternas betyg verkligen påverkas utan detta är endast baserat på upplevelser från lärare och studenter och hur de tycker att kvaliteten påverkas. Studiens resultat kan fungera som underlag till vidare forskning och till skolverksamhetens arbete i framtiden. Generaliseringen i detta fall är som tidigare nämnts begränsat, eftersom studien enbart fokuserat på Malmö universitet. Möjligheten finns att andra högskolor och universitet har samma svårigheter.

Avslutande ord

Vi vill avsluta med att säga ett stort tack till alla lärare samt studenter som ställt upp på intervjuer. Det har varit väldigt intressant och roligt att prata med er och ta del av era åsikter och erfarenheter. Utan er skulle inte detta arbete varit möjligt. Vi vill även rikta ett stort tack till vår handledare som varit till mycket hjälp genom många samtal och diskussioner.

-Rickard & Fredrik Malmgren

Litteraturförteckning

- Ahrne, G., & Svensson, P. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.
- Astrakan.se. (den 02 03 2020). Hämtat från <https://www.astrakan.se/vad-ar-digitalisering/>
- Camillap.se. (den 02 03 2020). Hämtat från <http://www.camillap.se/>
- Denscombe, M. (2018). *Forskningshandboken*. Lund: studentlitteratur AB.
- Digitalt lärande på högskolan. (den 02 03 2020). *Digitalt lärande på högskolan*. Hämtat från digitaltlaerandepaahogskolan/pedagogiska-teorier:
<https://sites.google.com/site/digitaltlaerandepaahogskolan/pedagogiska-teorier>
- Hallin, A., & Gustavsson, K. T. (2015). *Projketledning*. Stockholm: Liber AB.
- Hiltz, R. S. (den 07 02 2006). Digital downsides: exploring university students' negative engagements with digital technology. New Jersey, USA.
- Kinash, S., & Knight, D. (2013). *Office of learning and teaching*. Gold Coast, Queensland: Bond university .
- Lindblom, J., Taylor, A. A.-S., Rambusch, J., & Svensson, H. (2011). *PEDAGOGISK DIGITAL KOMPETENS FÖR NÄTBASERAT LÄRANDE INOM HÖGSKOLAN*. Skövde: Högskolan i Skövde.
- Malmö Universitet. (den 30 03 2020). *Malmö Universitet* . Hämtat från [mau.se: https://student.mau.se/innehall-startsida/rekommendationer-med-anledning-av-coronaviruset/](https://student.mau.se/innehall-startsida/rekommendationer-med-anledning-av-coronaviruset/)
- Ramsden, P. (2002). *Learning To Teach In Higher Education*. London: Routledge.
- Selwyn, N. (den 25 07 2016). Digital downsides: exploring university students' negative engagements with digital technology. Melbourne , Victoria, Australien.
- SLU. (den 17 05 2020). *slu.se*. Hämtat från [student.slu.se: https://student.slu.se/studier/utbildningssystem/canvas-larplattform/](https://student.slu.se/studier/utbildningssystem/canvas-larplattform/)
- Universitetskanslersämbetet. (2017). *Distansutbildning i svensk högskola*. Stockholm.
- Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer* . Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Zoom. (den 14 05 2020). *Zoom*. Hämtat från Zoom.com: <https://zoom.us/about>